

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 8 kor.
Fél évre . . . 4 kor.
Negyed évre . . . 2 kor.

NYILTTÉRI

közlemények soronként 10
fillértől küldetnek.

HIRDETÉSEK

olcsó díjazásba szerint
számítlanak. — Többszöri
hirdetésnél árkedvezmény.

SZÉKELYSÉG

SZERKESZTŐSÉG:

Csik-Szereda, Apafy Mi-
hály utca — sz. dr. Nagy
Béni ügyvédi irodája, hova
minden a lap szellemi ré-
szét illető közlemények
küldendők. — Kéziratok
nem adának vissza.

KIADÓHIVATAL:

Gyünös Gyula nyomdája,
hova a hirdetések, nyilttéri
közlemények és előfizetési
pénzek stb. küldendők.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik minden hétfőn.

Felelős szerkesztő és leltárlajos:
DR. NAGY BÉNI ÜGYVÉD.

Egyes szám ára 16 fillér.

Erőszak és szédelgés.

„Nosza pajtás szokjunk rá, kapjunk rá
A német láncra — a német láncra;
Hej mert úgy is ráverték, ráütöttek
[benneünk
A szolga láncra, a kulya láncra!
(Pálóczi Horváthi Ádám.)

Csak most tűnik ki egész meze-
lenségében a mi vélt alkotmányosságunk
valódi lényege. Mondhatnók azt is lé-
nyegtelenége, mert a mi lényeg van
benne, az a burkotól abszolútizmus.
Évekre húzódo küzdelem és kormány-
válság után nem a parlamentarizmus
eddig egyedül és kétségtelenül tisztán
kijelentett elvei szerint — egy a
parlament többségére támaszkodó kor-
mányt kapunk, hanem felsőbb kiren-
delésre olyat, melynek még kisebbségi
pártja sincs. És ez a kormány nem a
szégyenkezés érzetével, hanem az erő-
szakoskodás egyenes hirdetésével jön.
Az országgyűlés kikerülésével, nehány
é célra megrendelt ember előtt ad pro-
grammot is, melyet pillanatra sem le-
het és nem szabad komolyan venni.
Tiszta szédelgés az egész. Ami benne
van, nem új. Minden eddigi kormány-
nak az abban foglaltak több kevesebb
eltéréssel ideái voltak, azonban kellő
anyagi erő hiánya miatt megvalósítá-
sukat napi rendre sem lehetett tűzni.
Pusztán hangulat keltésre van szánva.
Minden mondatából kihallgató a nagy
dob rekates hangja: halljad ország,
halljad! Ha bizod benneünk, menten el-
vezetünk az ígért földjére; ha ellenben
még ez sem elég, akkor baj lesz, mert
hát nekünk parancsba adottot ki, hogy
téged minden módon és eszközökkel
meghódítsunk. Ha a szép szó és ígér-
etek tömkelege nem használ, vannak
nekünk tartalékba „hatékonyabb esz-
közeink” is.

És csodálatos. Az ország közvé-
leménye, mely ma már teljesen kiala-
kultnak tekinthető, sem a fényes ígér-
eteknek nem ült fel, sem a fenyegeté-
sektől nem ijedt meg. Nagyon kevés
elszerencsétlenül ember akad, ki a báró
Fejérváry-féle programra esküszik,
mert mindenki, akinek szemei vannak
a látásra, füle a hallásra, már első pil-
lanatban észrevette a kilógó lólabát.
Nevezetesen észrevette, hogy a sikelitő

dobszóban a nemzet szuverenitása tel-
jesen elsikkadt. Ha báró Fejérváry kor-
mánya megnyerné valaha a nemzet több-
ségének támogatását, soha az életben
többé szó sem lehetne önálló nemzeti
akaratról. Közönségstartományyá ved-
lünk át, melynek csupán diktálni lehet,
de még neki makrancoskodni sem szabad.
A parlamentnek kezdeményező joga nincs,
önálló akaratot kifejezni képtelen lesz;
minden csak úgy történhetik, amint
felül jönnek találják. Az alkotmányosdi
játék folyhat ugyan jövőben is tovább,
azonban tisztán csak mint játék, mely
bármely pillanatban tetszés szerint le-
intható azon módon, amint leinti a
tanító az iskolás gyermeket. Ezzel
pedig nemzeti életünk létfeltételei nem
csak megvannak bénítva, hanem telje-
sen kizárva.

Észrevette továbbá a nemzet, hogy
a báró Fejérváry-féle programból tel-
jesen hiányzik a külügyi képviselő és
a közös külügyi jelvények rendezése,
hiányzik a katonai kérdéseknek, melyek
minden küzdelem parázsát képezik, vég-
leges tisztázása, hiányzik az önálló vámtér-
ületnek nemzeti szempontokból hely-
es és célszerű megoldása. Tehát épen
azok a kérdések mellőztettek bölcs hal-
gatással, amely dolgok ugyanazon nél-
külözhetlen életfeltételek egy nemzet
életében, amik az egyesre nézve a
levegő, a víz, a kenyér.

Mélyen belementünk a nemzeti
önállóságért jelenleg folyamatban lévő
küzdelembe. Egyes teoretikusok vitat-
kozhatnak azon, hogy a küzdelem nem
volt-e korai, mindazonáltal e vita most
már meddő. Ha befogtunk, félünk
végeznünk nem szabad. Vagy-vagy. Ha
erőszakkal, kényszerrel rá kell szok-
junk: „a német láncra”, hát reakapunk,
azonban szép szóra, ígéretekre, szédelgésre
fel nem ülünk. A báró Fejérváry kor-
mány lássa, mit csinál. Ez az ő egyéni
dolga, mely a gusztlus után igazodik.
Viszont mi is tudjuk kötelességünket,
mellyel önmagunknak és utódaink-
nak tartozunk. Nem kisebb ember, mint
Deák Ferenc tanított meg erre, aki
1861. augusztus 8-iki második felira-
tában azt mondja: „amit erő és ha-
talom elvesz, azt idő és kedvező

serencse ismét visszahozhatják,
de amiről a nemzet, félve a szenvedé-
sektől, ön maga lemondott, an-
nak visszaszerzése mindig nehéz és
kétséges.”

Ezekben a gondolatokban, ebben
a meggyőződésben és ebben az elha-
tározásban vesszük tudomásul az ujon-
nan összetakolt kormányt s annak „hon-
mentő,” tényleg azonban kortes pro-
gramját.

A hét politikája.

(Válasz az új kormány programjára.)

Az egyesült ellenzéki pártok vezérő
bizottsága a br. Fejérváry kormányának a
vizivárosi küldöttség előtt felolvasott pro-
gramjára október 31-én tartott ülésén az
alábbi határozatot hozta:

„A szövözött pártok vezérő bizot-
tsága nem tételezi fel az ország közvéle-
ményéről azt, hogy a báró Fejérváry által fel-
olvasott kormányprogramot komolyan
venné. A magyar nemzet hagyományos
józan felfogása itél már e program felett s
a vezérő bizottság csak elméleti kötele-
séget teljesít, midőn ezt az ítéletet megpe-
csételi. E program magán hordja a meg-
vesztegetési kísérlet bélyegét, elszomorító
jelül annak, hogy megvesztegethető-
nek hiszik a nemzetet, ami fölött
a nemzeti lélek minden bizonynyal föl fog
haborodni. Mindent ígérnek mindenkinek,
tekintet nélkül arra, hogy az ígért meg-
valósítása mennyi időbe, mennyi pénzbe
s mennyivel több adóba kerülne. Évtíz-
dekre szóló programot csinál magának
egy kormány, mely még azt sem tájda,
valjon lesz-e párta és mekkora, tehát hány
légit állhat lenni; kiszámíthatatlan
milliók befektetését ígéri, bár tudja, hogy
eddig nemzeti életünk teljes kiéptése nem
volt lehetséges, ez azért is volt, mert a
folyton emelkedő katonai költség
nyomasztó súlylyal nehezdedt ránk. Ennek
dacára a program a katonai költségeket
letesemen növelni szándékozik és mégis
tömerdek pénzbe kerülő reformokat és be-
fektetéseket ígér, tehát vagy ámit, vagy
óriási adóemelés tervez. Összehord
mindent, amit a különböző ellenzéki pár-
tok évtizedekig követeltek és ezzel igyek-
szik megvesztegetni a tömeget, csak hogy
kikerülje azt az egyet, hogy a magyar
pénzell és magyar vérrel fenntartott hadse-
regben a magyarállam hivatalos nyelve
használtassék. Ezzel bebizonyítja, hogy a
nagy tömegeket hazafiatlanoknak hiszi, ami-
ben csalódik. De míg egy részt olyan ez

MERZA REZSŐ

férfi és női divatüzletébe megérkeztek az őszi és téli idény legszebb és leg-
divatosabb ujdonságai, ugymint: női diszkalapok, kabátok, ruhaszővetek,
szőrme boák és muffok; mindennemű diszek, vásznak; férfi ruhaszővetek,
kalapok, nyakkendők, fehérenműek stb. Férfi, női és gyermek-czipők és keztyűk. A legjutányosab kiszolgálás
biztosítva. — Első temetkezési intézet, modern butoraktár.

a program, mint az evangéliumi példabeszéd őt kenyere, melyből mindenki jól-lakhatik s minden vágy teljesülését megígéri mindenkinek, tekintet nélkül bármire és senkinek sem mondja meg, hogyan és mikor fogja véghezvinni a nagy csodát, addig akarattalun is elárulja a program valdici célját a következő, rövidre foglalt pontozatokban:

A királyi vétőjog végtelen mindenhatósága, ami megsemmisíténi az országgyűlés önálló törvényalkotó képességét és ezzel a nemzeti akarat érvényesülését kizárólag az uralkodó akaratától lenni függővé.

A hadseregnél a nemzeti kívánságok teljesítésének lehetetlensége.

A védőerő terheinek fölcmeleése a két éves szolgálat jelszava alatt, amely fölcemelt teher alatt összeroskadna az ország, ahelyett, hogy a két éves szolgálatot létszám-csökkentés nélkül érni el.

A gazdasági lekövethetőséget, illetve a közös vámtérletet föltétlenül fenntartja, legalább is 1917-ig.

A vármegyéket államosítja, tehát lerombolja a magyar szabadságot most is hatályosan védő bástyákat és ezzel arra törekszik, hogy nemcsak a fegyveres végrehajtó-hatalom, hanem a polgári végrehajtó-hatalom is egészen az uralkodó legyen, és míg a királyi vétő, tehát a királyi akarat szabja meg az országnak azt, hogy mit létesíthet saját földein, saját pénzén, saját érdekében, addig a nemzeti és nemzeti szellemről áthatott hadsereg nélkül marad s nemcsak az anyagi, hanem az alkotmányos védekezés minden eszköze ki legyen csavarva a nemzet kezéből. Ebbe a keretbe illeszkedik bele a szemfényvesztés, amelylyel mindenkinek, minden érdekét kielégíteni akarják az adófizető közönség rovására.

Aki cnyit ígér, az semmit sem tarthat meg. Aki pedig azért ígér, hogy létrejön a magyar nemzetet és polgári erényt, az nem kormányzati programot készít, hanem vesztegetési programot. Ez a mindent ígérő program minden olyan részletben, a mely azonnal meg lesz valósítható, nem demokrácia program, hanem egy a nemzeti, mint a helyi önkormányzat szempontjából abszolútisztiztikus program.

Amint Józsefnek, a kalapos királynak abszolútisztiztikus demokráciája előtt nem hajolt meg a nemzet, úgy nem fog meghajolni ezen üres ígértömeg előtt sem, miből kéri a szándék: hitegetni ke-

csgetetni és nem törődni azzal, hogy mikor milyen eszközökkel és milyen módon váltassák be az ígért.

Még a legáltalánosabbnak vélt csalétekre, az általános választói jogra nézve is, melyet ígér, hamis jelszóval él; mert általánosnak és egyenlőnek nevezi azt a jogot, mely csak értelmi cenzus lenne és melynek alkalmazásánál minden eszköz a kormány kezei közt lesz, mert a kormány programja egy szóval sem említi, hogy milyen lesz a választási eljárás és lesznek-e egyáltalán választások tisztaságának és szabadságának biztosítékai. Már pedig becsületes választási eljárás nélkül a legkiterjedtebb választási jog is csak eszköz a kormányok kezében; úgy, hogy azt is megírhatjuk, hogy csak a kormánypártiak fognak tudni irni és olvasni; továbbá annyira nem általános és egyenlő az ígért jog, hogy a most választói joggal bíró 1917 és huszonegy év közötti polgárokat kizárja és ezenkívül a huszonegy évét meghaladt polgárok közül továbbra is kimarad 1.273.735 lélek a kormány hivatalos statisztikája szerint. Még abban sem öszinte tehát program, amiben leginkább akarja megvesztegetni a nagy tömegeket.

De a nemzet zöme tudja, hogy ha megválasztott képviselőjének akaratát nem érvényesíthet, hanem megírják a korona akaratán, akkor, akkor teljesen mindegy az, hogy hány ember küldi az országgyűlésre azokat a képviselőket, akiknek csak azt szabad akarni, amit az uralkodó akar. Ha nem érvényesíthet a nemzet akaratát, akkor az alkotmány üres álarc és semmivé lesz; a magyar józan ész belátja, hogy a szemben osztozkodhatni nem nyereség.

Első feladata marad tehát a nemzetnek megvédelmezni alkotmányát és érvényt szerezni az alkotmány biztosítékainak. Második feladata marad a nemzetnek eltávolítani a nemzeti haladás útjából az oda-gördített akadályokat.

Csak a kötelességeink teljesítése mellett foghatunk hozzá ama feladatoknak a megoldásához, melyeket a Fejérváry program kisajátított a mi programjainkból: az ellenzéki pártok programjaiból. Ilyenek a szavazati jog kiterjesztése, az ellenzék nagy része által vallott általános szavazati jog: a kerületek új beosztása; a községenkinti szavazás; ilyen az adómentes létszámminimum biztosítása és az otthon mentesítése; a kis- és középbirtok tehermentesítése; a kis és nagyipar gyámsolítása; a tisztességtelen ver-

seny kiküszöbölése; az uzsora fékezése; a gyümölcsöző befektetések rendszeres fejlesztése; csatornázás, stb. a progressív adó; a tisztviselők helyzetének rendezése és szolgálati pragmatikája; a munkások ügyének rendezése és a munkástgyeekre vonatkozó törvényhozás teljesítése s munkásbiztosítás; az ingenyiskolák és általános tankötelezettség; a közegészségügy rendezése; a szövetkezetek előmozdítása; az egyházak és a kultúra állami segítése; a kereskedelem előmozdítása; a mezőgazdaság erélyes támogatása; a közgazdaság ügy önállósítása, az önálló vámtérlet és a nemzeti bank föllállításával; a városok anyagi helyzetének megjavítása; a kivándorlásnak helyes gazdasági politikával való meggátálása, stb. Ezeket és más ilyenemű követeleket az ellenzék évtizedek óta hangzatosabban, nem mond tehát ebben semmi újat a Fejérváry-program; s az amit mond, az legkevésbé illetékes elmondandó az a miniszterelnök, aki hosszú minisztersége alatt soha egy percig sem mutatóit semmi érzéket és célok iránt; hanem évtizedekig képviselte a katonai akaratot ebben az országban, amely előtt mindennek meg kell hajolni s a melynek kiképzése ő szerinte a nemzeti és állami élet első kelléke. Most azonban a célok elérését megígéri, de csak abban az esetben, ha a nemzet leszerel, leírják, hátlen lesz önmagához, meghazudtolja magyar szavát és megbízonyítja, hogy amikor akart, nem komolyan akart, amikor követelt, nem öszintén követelt. A királyt meg kell győzni arról, hogy a magyar nemzet alkotmány szeretele, nemzeti érzelme, nemzeti vágyódása nem eladható. A magyar nemzet nem gyermekek és nem olyan könnyen hívő, hogy megévezést célzó ígéreteknek hitelt adjon s ezekért leszereljen; amely ígéretek egy olyan kormány részéről kivihetetlenek, amely első sorban az udvar akaratát és a militarizmus céljait szolgálja, a népek tehát csak azokat a mozgásokat juthatná, melyek e tényezők dusan terített asztaláról lehullanak.

A kormány megfenyegeti a nemzetet, hogy ha az ő programját nem fogadja el, állandóvá lesz az alkotmányválság; tehát alkotmány ellen is kész kormányozni. A nemzet e fenyegetéstől meg nem ijed, mert évezredes alkotmányát saját erejéből teremtette, fejlesztette és tartotta fenn és alkotmányon kívül álló királyi hatalom a magyar közjog szerint nem létezhetik.*

Csikszereda őskorából.

Feljegyezte: T. Nagy Imre.

— A „Székelység” eredeti leírása.

Legkomolyabb baleset az volt, mikor a színlapon kívül a süvöltő szelcel csináló műkedvelő statisztika kezében a szelcel lénia spárgája elszakadt s a lénia úgy képen vágja a jelenetre várakozó intrikust, hogy vér nyomban cselepte. Erre a függöny legördült s szünetelt az előadás addig, míg az intrikust lemostuk és sebét flastrommal beragattuk.

Ha akadtak jelenet-elkésők, épen úgy akadtak jelenet-beugrók, kik egy-két jelenettel hamarabb állítottak be a színpadra s lámpalázzal kezdett mondogájuk a nézőtér nagy kacagását idézett elő. Ilyenkor a nézők egy haragos kezét láttuk a színlal mellől benyulni, mely a tulbuzgó szereplőt kiragadja a szemhatárról.

De az már valdici baleset volt, mikor a hosszú sleppes primadonna épen az előfüggöny mellett álló fölöiben loglalt helyet s ünnepélyes pozitúrában a csengésre várt, hogy a függöny legördüljön. A függöny gördülni kezdett, de csak térdig gördülhetett, mert a primadonna sleppjét sőt az asztalterítőt is vitte magával. A pri-

madonna egy sikoltással felugrott, az asztal földőlt és — a függöny legördűlt.

A székely művelődési egyesület csikszeredai nagy vándorgyűlése alkalmával délben nagy bankett, este pedig nagy disz-előadás volt a Sprentz-teremben. Hónapokkal azelőtt folytak a nagy előkészületek és színpadi próbák. A legelőkelőbb műkedvelők vállalták szerepeket. Nagy sikerre és dicsőségre volt kilátás. Estére lázban égett minden műkedvelő. Akkorra néző közönség gyűlt össze, hogy a terem falai majd szétrepedtek. Az előadást nem lehetett kezdeni, mert a legfontosabb szereplő, a sugó nem volt kapható. Lázás sietséggel kerestük és kerestettük, míg végre egyik műkedvelő megtalálta és győzelmesen, de lemondó, szomorú aggodalommal meghozta. Sugóit a rendezőnek. A rendező haját tépte és kétségbeesés környékezte, mert a sugó a déltől estig tartott banketten alaposan berugott. Rögön új sugó rekviráltatott és a fontos szerepre hirtelen kioktattatott, mit észrevehén a bátorsággal telített sugó, ősi jogát nem hagyta s minden ellenzés és kapacitálás dacára bemászott jogos birodalmába a sugó lyukba s trónját elfoglalva, kiterítette a sugó könyvet s erős csengetéssel jelezte, hogy készen van. A rendező két-

ségbeesett, a szereplők kezeit fordítotték s fel-alá futkostak ijedőtkben. Hirtelen azon megállapodás jött létre, hogy a sugóra nem fognak ügyelni, hanem a rendező fog sugni a nála levő szöveg-könyvből, a színlal mellől. Mig ez történt, a nézőtér publikuma kifáradt a várakozásban. Tombolt és dörbönbött éktelenül annál jobban, mert annak is jó nagy része közvetlen a banketről jött a színházba. A függöny legördűlt. Az előadás vilharos tapsok közt megkezdődött. A sugó erélyesen sugott, de az első oldalról nyomban átfordított a 17-ikre s ott folytatta tovább. A szereplők nem vették számba s folyt az előadás rendben. De a sugó mielőtt tovább erélyesebben és követelőbben sugott, végre kihajolt a lyukból, öklével fenyegette a szereplőket s nagy hangosan erőltette a mondanivalót. De az előadás a szereplők kétségbeesése közt, mégis rendben folyt. Már-már a közönség is ligyneli kezdett a sugó nagy dübörgésére, mig egyszerre egy tompa zuhanás... egy elfojtott szitkozódás a színpad alatt s a sugó... elhalgatott. Mint azután kitűdődött egyik vállalkozóbb műkedvelő bemászott a színpad alá a sugót lábánál fogva kirántotta a lyukból, s ő maga ülve helybe, míg a szöveg a sugóval elintézte a továbbiakat, ő sugott

(A kolozsai és kolozsvári főispán belkeltása.)

Az ujonnan kinevezett főispánok beiktatásának képe előre vett árnyékát. Meg aránylag a kolozsmezei és kolozsvárluj főispán gr. Teleki László beiktatását reményítették, ha nem is egész síma, de tényleg lefolyásnak. Az eseményre azonban a várakozásra alaposan reá cáfolták. Nem akadt törvényhatósági tag, aki a szokásos meghívásra is vállalkozott. Önként kellett a fogadtatási teremre bejönni, hol fűlsiketítő zaj fogadta. Abban a pillanatban pedig, mikor az emelvényre lépett s a kezében tartott papírosról valamit olvasni kezdett — a karzatról a záptojások tömege zudult feléje. Egyes törvényhatósági tagok tintatartó tálokat hajgáltak az emelvényre, mások meg székeket csaptak oda. Egyetlen szót nem lehetett mondókájából érteni s az alispán hozta végre tudomására a gyűlésnek, hogy a főispán esküt tett. A Kolozsvár városi törvényhatósági közgyűlésen pedig a terembe sem engedték be. Szavacsina polgármester az izgatott és fenyegető hangulat miatt kénytelen volt a beiktató közgyűlést bizonytalan időre felfüggeszteni.

(A királyi ügyészség utasítása.)

Valószínűleg épen az incidensből kifolyólag Lányi Bertalan november hó 3-án valamennyi királyi ügyészhez rendeletet bocsátott ki, amelyben utasítja őket, hogy a főispán eskü letétele céljából tartandó törvényhatósági közgyűlések lefolyását azonnal intézkedésként megtiltsák, hogy kísérjék figyelemmel és erőszaks bűncselekmények elkövetése esetén a nyomban való letartóztatásokat is vegyék igénybe. — Ha a királyi ügyészség ezt az utasítást komoly hivatali figyelembe veszik, a jövő főispáni beiktatásoknak igen csunya képe lesz. A legvégző határig feligazított közhangulat képtelen lesz uralkodni magán s így czélszerű lenne, ha az igazságügy-miniszter a fogházak kibővítéséről is jó levele gondskodnék.

(A „haladó párt.”)

A múlt hét szülte az ugynevezett haladó pártot is, mely a jelenlegi új kormány támogatni s végző céljait pedig az lenne, hogy ez legyen magja egy jövődéli többségi pártjának. Ez idő szerint nagyon kevés mondani valónk van róla, mert tagjainak száma oly csekély (körülbelül 10), hogy komolyan venni nem lehet. Pedig hát óriási helyiségek vannak és a belépőknek

tovább. Így lett nagy sikere az előadásnak. Ezeket a baleseteket a mai fiatal nemzedék egy komoly, jelentős mosolyfal napi rendre tér, de vigasztalódják, mert neki ilyen bolondos emlékezései nem lesznek. Ő ma már nem áll be műkedvelőnek, mert szörnyű komolyságán vél csorbát ütni az ilyen szerinte maszkrázással. Azt most is megméznék talán szivesen, sőt talán fizetésnek is érte, hogy „mások” műkedvelők-jöjjenek, de ők maguk ilyen emlékekre nem adnak semmit. Pedig — azt mondom — abban az időben, mikor Csikszeredában még tizedrésze sem volt az intelligens közönségnek, mint most, sokkal élénkebb és felette sokkal mozgalmassabb társadalmi életünk éltünk. De hát akkor a szinpadot magunk építettük, a díszletet sajátkezűleg festettük, a szerepeket magunk másoltuk, a tánctermet magunk díszítettük stb. Hol lehetne most ilyet kívánni?

Egyes jótékony célokra ezerket műkedvelőink és táncoltunk össze. Magára a madefalvi emlékre is vagy 700 koronát jutattunk akkor, mikor arra még senki sem gondolt. Most az ilyen jótékony célokra csak fizetünk, mint urakhoz illik, de nem dolgoznak értük.

órási előnyök helyeztettket előre is kilátásba.

(Tisza István ellenzéken.)

Az új kormánynak az a számítása, hogy a szabadelvű párt, mint kormánytámogató párt, belép a haladó pártba, nem vált be. A szabadelvű párt október 30-án tartott értekezletén egyhangulag kimondta, hogy az új kormány programját az országra végzetesen veszedelmesnek tartja, mely a 67-es alappal együtt a nemzetet tönkre teheti. Az értekezleten gróf Tisza István szólt fél s az általa betervezett határozati javaslatot a jelen volt hatvan képviselő hozzájárulással nélkül elfogadta. Tisza jóformán tisztára a választói jog kérdésében nem ért egyet az új kormánnyal és e kérdést egyenesen pártkérdéssé tette. Szükségnek tartja, hogy e miatt a szabadelvű párt br. Fejérváryval szemben a legerősebb opozícióba lépjen, mert az általános titkos választói jog, úgy amint a kormány tervbe vette, nem jelentene egyebet, mint a szociáldemokrata igazgatás, a klerikális és nemzeti-ségi áramlat erőre kapását.

Névtelen levél.

Tekintetes Szerkesztő ur! Látott már leforrázott macskát, avagy csabdába jutott rókát? — Ha nem, nézzem meg engem. Látott már kétségbeesett embert, teljesen tönkretett egzisztenciát! Ha nem, szánozzék csak rajtam, mert ez én vagyok. Jóhírnevű úzletem, mely négy évtizedes multra tekinthet vissza, virágzott; leleményességem kifogyhatatlan és utólrhetetlen volt. Egy nap, jobban mondva egy pár órai olvasási gyakorlat és mindennek vége van. Olvasta szerkesztő ur azt a programot, amit báró Fejérváry is október 28-án este a vizvárosi deputáció előtt olvasott? Hát én olvastam. Elolvastam először magamban, aztán lenhangon. Olyan idegenül, elképzelhetetlenül csengették fülembé a szavak, mintha álmodtam volna. Nem hittem saját szememnek, saját füleimnek sem; azt hittem valami választási cécó van folyamatban és valamelyik kitanult választó úz velem kegyetlen tréfát. Elolvastam feleségemnek, végül gyermekeimnek. Mindenki megerősítette, hogy a dolog való és komoly. Erre a hideg kirázott, homlokomon forró verejték csurgott végig. Lehetetlen, lehetetlen, mormogtam lázamban, hogy engem egy ellenzéki főkortest így letudjon főzni valaki. Engem, aki nemcsak kora ifjúságomban készültem a főkortesi pályára, hanem e mesterséget nagyapától, apámtól való átöröklés révén ugyiszólván vérbetben nyertem. No mondhatom, ennyire soha le nem főztek, ennyire tul nem lították. Most látom be csak, hogy mennyire közönséges balekfogás volt tőlem, mikor a választóknak állam költségén való cizmaoltóztatást ígértem. Br. Fejérváry egyenesen Agulár Dávid-féle víz- és lyukmentes halina cizmát szállít. Minő primitív leleményességre mutat, mikor kilátásba helyeztem, hogy minden adozó könyvet átvarázsolok takarékpénztári betéti könyvvé; szűz dohányt hozatok forgalomba lesz szabad és korlátlan pálinkafőzés és mindenféle menybeli s földi jó, a mi csak eszembe megfordult. Még az a legjobb eszmém is csatornátörtöt mondott, hogy képes vagyok a teli holdat is vacsorához réztányérmak liferálni. Br. Fejérváry azt mondja reá: én a tányérra rostélyost is adok.

Vége van tehát minden öröklött és szerzett tudományomnak. Szerkesztő ur! Én ezennel bejelentem, hogy a mai nappal foglalkozásomtól végképp visszalépek. Nem kacagatom magamat. Aztán lássák kollégáim, hogyan tudnak br. Fejérváryval szemben boldogulni. Egy tanácsot utóljára mégis adok azoknak, akik ezekután is bele fognak a kortességre merész és kockázatos vállalatába. Vágják be a br. Fejérváry programját szó szerint és a következő választáson darálják le, mint a saját magukét. Ha rajta nem csipi a publikum,

még ez az egy ellenzéki kortes-bésszéd bevalhatik. Jó éjszakát!

Egy ellenzéki főkortes.

HIREK.

Beszámoló. Bartha Ignác ügyvéd, az alsóikl kerület orsz. képviselője, mindszenteken és halottak napján a kászoni községekben képviselői beszámolót tartott. Az ünnepi alkalommal tartott beszámolót a nép óriási lelkesedéssel fogadta s örvendetes jelet adta politikai érettségének, mely nem ül fel a Fejérváry-féle mézes madzagnak. Egész határozottsággal nyilatkozott meg a beszámolón a nép bizalma a koalíció és az annak tagjai között levő képviselője iránt. Bátran mondhatjuk, hogy e nép nem ül fel a Fejérváry-féle császár demagógiának, sőt feltétlenül megbizik az eddigi képviselőjében s e bizalom nemcsak ennek politikai pártállása, hanem személye iránt is rendhittelen.

Uj törvényészeti elnökünk Gyalokay Sándor, mint értesültünk e hó 6-án foglalta el új állását és kezdte meg hivatalos működését.

A jóléti bizottság ülése. November 4-én (szombat) délután 3 órakor a legutolsó közgyűlés által alakított jóléti bizottság Csedő István korelnöklete alatt alakuló gyűlést tartott. Megjelent az összes vármegyei központi és járási tisztviselői kar; a 48 tagu jóléti bizottság tagjai közül pedig jelen voltak: Elthes Zsigmond, dr. Csiky József, T. Nagy Imre, Bartalis Agoston, Veress Lajos, dr. Balló István, Hajnó Ignác, Csizsér Péter, Deák Elek, dr. Zakariás István, Kórodi Mihály, dr. Filep Sándor, Csedő István, Török Ferenc, Murányi Kálmán, Cseh Vilmos, Incze Domokos, Gál József, Szász Lajos, Rancz János, Sándor Gergely, dr. Györgypál Domokos, dr. Tauber József, Oláh Alajos, Szántó József, Csizsér Imre. Kimentette magát hivatalos távol létel címén: dr. Fodor Antal. Hiányoztak: Szacsavay Imre, dr. Zakariás Manó, dr. Fejér Antal, Ferenczy Károly, Bartha Ignác, dr. Endes Miklós, Pál Gábor, dr. Szántó Samu, dr. Mikos János, Köllő János, Puskás Adolf, Bartha Ferenc, Mihály István, Cziko János, Lukács Vilmos, Bálint Lajos, Tompos János, Balázs Dénes, Ambur Dénes, Demény Lajos és Tompos Pál. Az alakuló gyűlés egyhangulag megválasztotta állandó elnökké: Pál Gábor főgim. igazgatót, alelnökké: dr. Györgypál Domokost, jegyzővé dr. Balló Istvánt. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy tekintettel a fenforzó súlyos politikai helyzetére, e hó 14-ére a törvényhatóság rendkívüli közgyűlés összehívására iránt intézkedik s még ott helyben az összehívás iránti indítványt a szükségesnél nagyobb számú törvényhatósági tag aláí. a. E közgyűlésnek legfontosabb tárgyát az új kormány alatt esetleg anyagi vagy erkölcsi kárt szenvedő közigazgatási tisztviselők biztosítása fogja képezni. Az előterjesztendő javaslatokról külön bizottság gondoskodik. Határozattá emeltetett végül, hogy valahányszor fontos politikai mozzanatok szükségessé teszik, mindannyiszor az elnök a jóléti bizottság azonnali összehívására iránt haladéktalanul intézkedik.

Áthelyezés. Dr. Endes Miklós csikszentmártoni kir. járásbíró saját kérelmére hason minőségben a Kolozsvár városi kir. járásbíróhoz helyeztetett át. Benne bírói karunk egyik legszorgalmasabb és legtehetségesebb tagját veszíti el, társadalmunk pedig kevesebbet egy agilis emberrel. Bár ez utóbbi okokból kedvetlenül vesszük tudomásul áthelyeztetését, mindazonáltal örvendünk, hogy ez által tevékenységének és tehetségének alkalmasabb talajt talál s már eddig kiérdemelt haladására kedvezőbb kilátás nyílik.

Hymen. Árpa Lajos városi főjegyző folyó hó 4-én tartotta esküvőjét Szigethy Gyula helybeli plebánus nővérével: Szigethy Ilonka kisasszonnyal.

Iskolai ünnepély. A csiksomlyói r. k. főgimnáziumban f. évi november hó 12-én Szent Imre hercegnek, az intézet védőszentjének tiszteletére a tanári testület s az ifjúság iskolai ünnepélyt rendez, d. e. 10 óra körül ünnepélyes isteni tisztelet alkalmi szent beszéddel. Ezután az intézet nagytermében tartják meg a tulajdonképeni ünnepélyt a következő műsorral: 1. „Ének Szent Imre hercegről”, előadja az énekkar. 2. Ünnepi beszéd, tartja dr. Dobos Ferenc tanár. 3. Részlet „A fegyverkovácsból”, írta Lortzing, előadja a zenekar. 4. „Szent Imre napján”, írta Jánosy Béla, szavalja Kádár Ferenc VIII. o. t. 5. „A kápolna” Kreutzertől, előadja az énekkar. 6. „Boldogasszony anyánk”, írta Tárkányi Béla, szavalja László Zoltán III. o. t. 7. Induló, előadja a zenekar. Mivel az igazgatóság külön meghívót nem bocsát ki, azért ezután hívja fel a szülők és tanúgyáratók figyelmét az ünnepélyre.

Esküvő. Cseke Ferenc csikszentsimoni tanító folyó hó 5-én tartotta esküvőjét Csik-Csótószegen, Gergely József kántor-tanító leányával Annuskával.

Tűzoltó bál Csik-Somlyón. A csikvárdotfalvi és csobotfalvi önkéntes tűzoltó testület 1905. november 11-én (szombaton) a gyakorló iskola termében a tűzoltó parancsnokság védőnőse mellett, saját pénztára javára zártkörű táncestélyt rendez. Kezdeté este fél nyolcz órakor.

Halálhíradás. Füleki Antalné szül. Mihály Terézia folyó évi október hó 31-én 52 éves korában elhalt. Temetése november hó 2-án, a városi polgárság nagy részvéte mellett ment végbe.

Katonai előléptetések és kitüntetés. Ő felsége Thury Gyula százados törzsisztiz jelöltet érdemel elismeréssel okt. 18-án a katonai érdem éremmel tüntette ki. — Pop Ovidiusz 24. honvéd gyalogezredbeli hadnagyot november 1-én főhadnaggyá léptette elő; Jambrec Zvonimirt és Hoffmann Arthurt hadnaggyokká nevezte ki. Gratulálunk.

Lódlíjazás. A csikmárvegyei gazdasági egyesület által október hó 28-án Csikszecredában rendezett lódlíjazásra szép számú lóállomány vezetett fel. — Különösen csikós kancákban volt a felvezetés nagyobb száma. A felvezetett anyag is figyelemre méltó — Csikós kancákkal díjazták: Becze Imre, Szacsavay Imre, Hajnó L. Ferenc, Potovszky József, Beke Gábor, és Biró József. Kétéves kanca csikókkal: Virág Mihály, Csató István és Kovács Gergely. Egyéves kanca csikójával: Kozma Ignác. Kiosztatott: 500 korona állami és 155 korona egyesületi díj. Kitüntetők oklevelet nyertek: A m. kir. főmives iskola, Kórody Mihály és Jakab Márton csikós kancákkal, és Becze Imre két éves kanca csikójával. A díjazáson a septszentgyörgyi méntelep parancsnokságot Ilosvay Sándor, az állattenyésztési felügyelőséget Liki Károly felügyelő, a székelői földi kirendeltséget Kiss Ernő képviselte, kik az egyesületi lötenyésztési szakosztály tagjaival együtt Becze Antal e. elnök vezetése alatt végezték a bírálatokat. A díjazáson szépszámu gazdaközönség jelent meg.

A budapesti áru és értéktőzsde köréből. Felhívás. A tíz évig tartott üzletlenség folytán felgyülemlett vagyon természetes következtetéssel keresi a gyümölcsöző elhelyezést és miután a küszöbön álló közgazdasági átalakulás és a nemzeti befektetések a magyar értékek áremelkedését okvetlenül maguk után fogják vonni. Brünauer és Thein törv. bejegyzett jogostul tőzsdéigynöki cég, (Budapest, V. Aka-

démia u. 6.) közzé teszi, hogy ezen tőzsdén a hozzá érkezendő megbízások alapján a kereskedelmi törvény, valamint a tőzsdé-szabályzatoknak, szigorú betartása mellett és kivétel nélkül csakis föltétlenül szolid ügyeket közvetíteni hajlandó.

Festékgyár a Hargitában. Őt székelgyudvarhelyi kereskedő, névszerint: Reimer Gusztáv, Rösler Károly, Gábor Márton, Hercz Vilmos és Zsigmond József megvette a Hrobony-féle festék bányát és annak feldolgozására ez év nyarán gépekkel felszerelt gyárat állítottak föl. A bánya és a gyár a Hargita aljában a tolvajos patak völgyében van, másfél órányira Oláhfalutól. A telep körülben Lövéte község határában fekszik. A gépeket 20 lóerjű vízi-erők hajtja s mint malomban, úgy őrlik egész finomra a sárga okker és vörös szatínóber festéket. A jelenlegi berendezéssel egy évben 50—60 vasuti kocsiakományi festéket állítanak elő. A gyártnányi kitűnő s így bizton számíthatnak arra, hogy könnyen értékesítik. A vállalatot személyesen Reimer Gusztáv vezeti kiváló szakértelemmel; jelenleg 17 lövétei székelgy munkást foglalkoztatnak.

Érdekes hír a szénészvilágból. Egyik bájos és elragadó színpadi csillagunkat iszonyuan gyötörte a szénészbecsűség legnagyobbika: az irigység. Nagyon ingyelt legnépszerűbb művészársnőjét, — az automobiljáért. Hiszen a szerencsés vetélytársnő hatalmas kocsijával bejárja nyáron az egész országot, az idény aiat pedig ezen szágul a próbára, előadásokra és az újságok így folyton csak vele foglalkoznak és hirdetik az ő dicsőségét! Azonban nem soká fogja élvezni a primadonna ezen kizárólagos hírnevet, mert a kis diva egy jóval szebb és nagyobb gépkocsit rendelt s nemskóra éppen oly büszkén és sugárzó arccal vonul a főváros utcáin végig, mint művészársnője. De hogyan jutott vagynak netovábbja birtokába a kis primadonná? Szerencséjét Török A. és Társa Budapest, Teréz-körút 46. szám alatt lévő bankházának köszönheti, ahol egy osztályorsorsjegyvel nagyobb főnyereményt nyert és így módjában áll, hogy egy értékes autombit is vásároljon.

Verekedés. Csik-Szenttamáson november 4-én ismeretlen tettes Szabó Józsefet annyira bántalmazta, hogy életben maradásához kevés a remény.

Szerencsétlenség. Csikszögöd községben november 4-én két gyermek rovolvert akart tisztítani, azonban oly szerencsétlenül bántak vele, hogy a berozsdásodott töltény hirtelen elsült és a golyó egyiknek a hasába lúródott; a másik annyira megijodt, hogy futásnak eredt s most már nyomára sem akadhatni.

Egy munkás-család szerencséje. Régi igazság, hogy a hol a legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös hálaival emlegeti ezt az igazmondást az a szerény munkás-család, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szükségben tisztas vagyonhoz jutott. A szorgalmas család fő önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét veszítve, hiába kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munka híján. A szerény othonban már-már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolott a kétségbe esett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban meglakarított fillérekből osztály-sorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmé vál-

tozott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A. budapesti hankház, melynél a szerencsés sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60,000 koronás főnyereményt uyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérője, nyolcz nyolczadban adta el a sorsjegyet és a munkás családon kívül még számos szerény sorsu kis embernek teremtett jólétet.

A „Zenélő Magyarország” zongora zeneműfolyóirat most megjelent 298-ik füzeté tartalmazza: I. Huber Sándor ropogós „Nix dajcs” csárdását, II. Chopin Frigyes „Lithván dal” és III. Schubert Ferenc „A halál és a lányka” című hírneves klasszikus műdalait magyar szöveggel. IV. Ino Arnold „Sokó” című nagyon dívatos mór jellegű indulóját. Hasonló gazdag tartalommal jelenik meg a kedvelt zenemű folyóirat minden egyes füzeté, havonta kétszer mindenkör 12 zeneoldalon. Előfizetési ára: félévre (12 füzetre) 6 kor. negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet ára 60 fillér. Előfizethetni a most megindult IV. évfolyomra a „Zenélő-Magyarország” (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapest, VIII. József-körút 22—24, hol egyuttal minden más nyomtatással megjelent zenemű a legjobban megszerezhető.

Mibe kerül a háború? Egy Angol lap pontos számítása alapján a következő adatokat adja Japán és Oroszország háborus költségeire vonatkozólag. A hadsereg ellátása Japánnak naponta négy millió koronába került; 600 nap alatt tehát 2400 millió koronába. A hadi és kereskedelmi hajók ellátása és veszteségei 1000 millió koronára rúgnak. Ezekhez számíthatóak a japán családok, özvegyek és árvák ellátásának költségei, melyeket Japán busában fizetett. Az egész összeget körülbelül 4000 millió koronára lehet tenni. — Az orosz hadsereg ellátásának költsége megegyezik nagyjában Japánországi kiadásával, mert jól lehet kevesebb katona fordult meg a keletázsiai harcztéren, elszállításuk került tetemes összegbe. A hajóhad veszteségei 600 millió koronát tesznek ki, úgy hogy Oroszország összes vesztesége és kára pénztértékben 5000 millió koronára rúg. A háború folyamán a hadviselő feleket következő veszteségek érték emberanyagban: clesett és megsbesült 167,000 japán, 265,000 orosz, összesen tehát 432,000 ember. Fog-szába pedig 7000 japán és 78,000 orosz került.

HIRDETÉSEK.

Áthelyezés.

Az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság csikszeredai fiókjintézte folyó évi november hó 15-én az újonnan épült Pototzky-féle házba foglalt áthelyeztetni.

Senki se tegye hogy olyan nádszékre üljön, mely ki van szakadva, hanem kötelessé bo. Mert a nádfonat nemcsak a logkollemesebb, de a leg-örfonszögesebb ülőhely is. — Erre vonatkozó bejelentéseket o lap kiadóhivatala is elfogad

MINDENNEMŰ

VASESZTERGÁLYOZÁST.

GŐZGÉPEK LOKOMOBLOK, CSÉPLŐKÉSZLETEK, IPARI, GAZDASÁGI, REMINGTON IRÓ, MÁSOLÓ, VARRÓGÉPEK, KERÉKPÁROK, KÖZLŐMŰVEK, KUTSZIVATYUK, VIZVEZETÉK, VIZI ÉS GŐZMALMOK BERENDEZÉSÉT ÉS JAVÍTÁSÁT JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZÍTI:

KÖVÉR**GYÖRGY,**

CSIKSZEREDAN (FŐTÉR).
GÉP. BUTOR ÉS ÉPÜLET
MŰLAKATOS

Értesítés.

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, miszerint sütő üzletemben

elsőrendű brassói és kolozsvári kenyerek

kaphatók mindig friss állapotban. Ugyanitt naponta finom sütemények is kaphatók. — Kiváló tisztelttel:

MOLDOVÁN JÁNOS
sütő mester Csikszerezében

A REKLÁM.

Állandó, ésszerű és ügyes reklámzás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életét elemé.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, meg tudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál.

Tulajdonos **LEOPOLD GYULA** *orkosztú.
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölök hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és napiújságokban. Költségvetések és tervezetek ingyen!

Két 12—14 éves fiu

tanulónak felvétetik
MOLDOVÁN JÁNOS

sütő mesternél Csik-Szeredában.

Legujab divatu, szebbnél szebb, művészies kivitelű fekete és szines képes

LEVELEZŐ-LAPOK

olcsó árban szerezhetők
be Gyönös Gyula könyv- és papír-kereskedésében.

HIRDETÉSEK

olcsó díjszabás mellett felvétetnek a

KIADÓHIVATALBAN.**Egy butorozott szoba**

azonnal kiadó. A cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Alólirott ajánlja megbízónak valamint a helyi és vidéki nagy közönség szives figyelmébe és pártfogásába az ujonnan kijavított és stilszerűleg üvegesre átalakított

gyáskocsiját és koporsó beeresztő

készletét. — Ugyszintén bármilyen temetéshez szükséges fakoporsó, szemfödél, sirkoszoru, gyertya, szallagok, virágok stb., stb. cikkeit a legjutányosabb árkaért.

Figyelemre méltó!

Akik alkalom adlán fenti szükségleteiket alólirotnál szerzik be azoknak a fentemlitett gyáskocsit és sülyeszlő gépet nagyon csekély díj mellett bocsájlja rendelkezésükre.

A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szolgálatra készen vagyok

Csikszipviz, 1904. szeptember hóban

kiváló tisztelttel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Mindenki teljesen ingyen kap egy

művészies kivitelű 50 centiméter széles, 65 centiméter magas

ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉPET

a ki nálam 20 koronára akár részletekben is vásárolt ezt az állalam kiadott szelvényekkel igazolja (csupán rendkívüli izlésesen kiállított passaportout papírkertért és postaköltség ide szállításáért 3 korona fizetendő). Egyben b. tudomására kívánom hozni az igen t. vevő közönségnek, hogy üzletembe megérkeztek az

ŐSZI ÉS TÉLI IDÉNY

ujdonságai és e hallatlan kedvezmény mellett is mind eddig, ugy most is a legolcsóbban szerezhetők be. Magamat a nagy érdemű közönség becses jóindulatába ajánlva, vagyok kész szolgálatlall

Székelyhidy Sándor,

női- és férfidivat-üzlete Csikszerezében.

Üzletem a Hutter-szállodával szemben.

Elvem: Kevés haszon, nagy forgalom.

Hirdetés,

Van szerencsém a nagyérdemű özőnség becses tudomására hozni, hogy üzletemet a mai naptól atyjám **Szabó Péter**, botanikus és természettudós vette át s az üzlet vezetésével **Radler Antal** urat bizta meg, ki a mai kor magus igényeinek megfelelően és szak-szerűen vezetni tudja. — Ugy szintén az **Itaszer raktáromat ujjal rendeztem be**, melyel csupán hazai gyártmányokkal láttam el. Továbbá elvállalok **mindennemű hajmunkát** és raktáron tartok a hajmunkához szükséges anyagokat.

Törekvése oda fog irányulni, hogy a helybeli és vidéki közönség legnagyobb meglegedését kiérdemelje.

Kérve továbbra is becses pártfogásukat, maradtam teljes tisztelettel

SZABÓ LAJOS
borbély és fodrász.

Agrár Takarékpénztár r. t. csikszeredai fiókjintézete.

Leszámitól váltókat a lehető legjuttányosabb kamalláb mellett.

Olcsó jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és helyi forgalmasabb helyen fekvő költázakra.

4 1/2 % alapkamatu amortizációs kölcsönt ad.

Kölcsönt ad tőzsdén jegyzett értékpapirokra.

Vesz és elad értékpapirokat, külföldi pénzeket és értékeket.

Elfogad **takarékbetéteket** s azokat 4 % -al kamatoztatja és felmondás nélkül fizeti vissza.

6 -26

Fisher és Társa Faiskolái Nagy-Enyeden. Alsó-fehérmegye.

40 katasztrális holdon fekvő faiskoláink Erdélyben a legnagyobbak és leggazdagabbak. Szakszerű, szorgalmas munkálatás által tenyésztéseink nagyon szépek, úgy hogy szükség esetén fák és növények beszerzése fölünk nagyon is ajánlható.

Készlet: 86,000 gyümölcsfa, különböző alakokban és a legnemesebb fajokban.

Gyümölcsvadoncokban készlet 1 millió. Erős növények.

Gledicsia, legjobb kerítésnövényben készletünk 1 millió.

Akácza, erdősitésre alkalmas, 1 millió.

Díszcserjék, sétátér- és magános fák.

Árjegyzék ingyen.

Faiskoláink megtekintésére az érdeklőket tisztelettel meghívjuk.

Egy vagy két jónevelésű fiu kedvező feltételek mellett tanoncznak azonnal felvételik

Haab és Heitz kereskedő cégégnél Sz.-Udvarhelyt.

A Csikszeredai Takarékpénztár főintézete, Csik-Szeredában.

Fennáll 23 év óta.

Betét állománya másfél millió.

Leszámitól váltókat. Kölcsönöket nyújt jelzálogra és értékpapirokra.

Konvertál amortizációs és más drágább kölcsönöket, a fél költsége és utánjárása nélkül. Jelzálogos kölcsönök a fél tetszése szerinti időközökben és részletekben törleszthetők.

A kölcsönök kamallába az összeg nagyságához képest, minden kezelési és egyéb költséggel együtt, összesen 5-6 százalék.

Irodái saját házában mindennap délelőtt 8 órától nyitva vannak.

MOLNÁR és PINTÉR
Budapest, V. ker., Lipót-körút 13. szám.

Vezérképviselője a világhírű Bächtold-Trauzl-féle

Benzinmotor-locomobill és Szívő gáz-generator motorainak.

Legolcsóbb jelenkori üzem, óra-lőerőnköinti üzemi költség 0'8-2 fillérig garantálva. Legnagyobb biztonság. Teljesen veszélytelen. Hatósági engedély szükségételen — Azonnal üzembe vehető és leállítható, gépész-tiltó felesleges. — Költségvetés, árjegyzék bérmentve. Bővebbet

Molnár és Pintér cégégnél Budapest, V., Lipót-körút 13

Ögnyökök kerestetnek és jól díjazatnak.

ÓRIÁSI SZERENCSE GAEDICKENÉLI!

Utólérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol **Gaedicke** egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizetem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat 602,000 koronát a 62551. száma, háromszor a nagy főnyereményt 400,000 koronát a 11119 számra

400,000	"	"	28916	"
400,000	"	"	33464	"

háromszor a 100,000 koronát, továbbá a 70,000 négyszer 60,000 és igen sok 30,00, 25,000 20,000, 15,000 és 10,000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII. sorsjátéknál mely ujból

55,000 nyeremény és 110,000 sorsjegyből áll, 14 millió 459,000 kor. sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom á 600,000, 1 nyeremény á 400,000, 1 á 200,000, 2 á 100,000, 1 á 90,000, 2 á 80,000, 1 á 70,000 2 á 60,000 50,000, 40,000, 5 á 30,000, 3 á 25,000, 8 á 20,000 8 á 15,000, 36 á 10,000 67 á 5000 stb., stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

<u>Egy nyolczad</u> 1.50	<u>Egy negyed</u> 3.—	<u>Egy fél</u> 6.—	<u>Egy egész sorsjegy</u> 12.— korona.
-----------------------------	--------------------------	-----------------------	---

melyek az összeg előzetes beküldése vagy utánvétellel küldetnek szél. Hivatalos jütékltervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

===== A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni. =====

GAEDICKE A. bankház Budapest, Kossuth Lejos-u. 11. sz.

KISS
szerencsésje

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem tett az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencsesorsjegyet Kiss bankházában, mert

KISS szerencsésje NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, legyen kísérletet Kiss bankházában, mert

KISS szerencsésje NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket

KISS bankházában.

Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már háromszor a jutalmat

600.000 k. = 1,800.000

és a legnagyobb főnyereményt

400.000 kor. = 400.000

Összesen 2,200.000
4 sorsjegyre

koronát igen tisztelt vevőinknek kifizetni. Minden egyes huzás után közzétesszük a legnagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert sorsjegyek jegyzékét, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint a mi t. vevőinknek különösen kedvez a szerencse.

Kihzott nyeremények azonnal kifizetlnek. Kísérlelje meg szerencsésjét KISS bankházában, mert

KISS szerencsésje NAGY!

A XVII. sorsjáték I-ső oszt. huzása november 22. és 23. lesz.

Az I-ső osztályú sorsjegyek árai:
Egy nyolcad 1 k. 50 f. || Egy fél . . . 6 k.
Egy negyed 2 k. -- f. || Egy egész i . . . 12 k.

Kiss Károly és Társa

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító-helye

Budapest,

IV., Kossuth Lajos-utca. 13.

Óriási SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatatlan

az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 21 millió koronánál több nyereményt liizeltünk ki, nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig: kétszer a nagyjutalmat, a

600.000 koronás főnyereményt, a legnagyobb **400.000**

koronás főnyereményt, továbbá 4 á 100.000, 3 á 90.000, 2 á 80.000, 3 á 70.000, 3 á 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.600, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nátlunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban **110.000 sorsjegyre ismét 55.000 pénznyeremény jut** és összesen **14 millió 459.000 kor.** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz aréppé varázsolja az életet! Talán meglep a férj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételé által egy főnyereményre. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsés véletlen folytán a neve melletti számot megtalálja, melyre egy nagy nyeremény jut.

Ádám, Adó	12134	Bezzó, Brzsohet	65875	Iván, Jolán	2898	Otto, Melánia	21461
Adólar, Agó	3223	Bó, Ezz or	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódón, Barckesz	55177
Adólt, Agóla	2203	Blók, Blál	41709	János, Judit	35397	Pál, Hezsi	2737
Agóssor, Amáha	6101	Blaun, Flóra	10723	Jenő, Juliska	64395	Péter, Olga	51515
Agóssor, Áma	4177	Bull, Franciska	3249	Jozsef, Karolina	17330	Pista, Paula	101003
Albert, Anatólia	7336	Busa, Frida	2377	Kálmán, Katalin	6377	Richard, Felagie	84-65
Albert, Apollónia	2012	Erő, Genovára	2551	Károly, Katalin	4874	Rósi, Petruska	7073
Anna, Anaska	10101	Porác, Gertrud	1211	Kristóf, Klára	6634	Imre, Pireka	1253
Andras, Borla	5091	Préyas, Gabriella	3309	Kriszta, Klárid	7270	Salamon, Bagina	45-27
Andras, Blanka	3203	Róka, Gizella	6007	Lajos, Koronla	109707	Sandor, Rószlia	38107
Anna, Jozsika	2372	Sábor, Edvig	2079	László, Krisztina	50910	Simon, Sári	10707
Arad, Boriska	3012	Csápor, Heléna	70747	Leó, Kunigunda	6022	Tamás, Sarolla	48-04
Arad, Betti	3511	Gergely, Boorlól	51031	Lipót, Laura	11621	Tibor, Eszterka	74377
Ariaur, Bella	10511	Uca, Hermína	38997	Lőrinc, Leuké	6092	Tibor, Imreka	2727
Aurél, Brigitta	1323	Gus-lav, Hilda	278	Mánd, Leonia	0270	Tivadár, Teréz	4050
Álva, Gucika	6233	György, Imolyka	3387	Márkus, Lidia	3184	Tóbiás, Teréz	5477
Balázs, Gyuzella	7197	Gyula, Jánoska	33375	Márton, Lina	9329	Vendel, Valéria	29005
Baltaz, Dora	5404	Hezsi, Ilona	34477	Mátyás, Imolla	32977	Viktor, Viktoria	101011
Blaabé, Borlók	1001	Herman, Ilva	0279	Hibál, Lajza	24292	Vilmos, Vitoria	50909
Bla, Cecilia . . .	8277	Hugó, Ilca	4045	Miklós, Magdolna	65140	Vince, Vilma	12113
Bened, Erzse	10855	Imre, Irén	1215	Miksa, Margit	14502	Zoltán, Zsófia	6505
Bened, Emma	51377	Ilés, Irma	45273	Mér, Margit	12300	Leopold, Lezszer	6403
Dániel, Erzszeita	10101	Imre, Isabella	10923	Nándor, Mária	109030		
Dávid, Eva	10864	István, Janka	27174	Ódón, Mártha	80781		
Dósa, Erola	02157	Isidor, Johanna	33077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000,000 korona; továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000, 36 á 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/4 eredeti sorsjegy forint	..75, vagy korona 1.50;
1/4 " " "	1.50, " 3.-;
1/2 " " "	3. " " 6.-;
1/1 " " "	6. " " 12.-;

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november hó 14-ig hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és TÁRSA

Sürgőnyezim: bankháza, Budapest. Sürgőnyezim: Törökek, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruclánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut II/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Unió ügynökség és kereskedelmi vállalat!

ADÁS-VÉTELI KERESKEDELMI VÁLLALAT!

A nagyérdemű közönség igen régi óhaja, itt Erdélyben egy oly vállalat létesüljön, mely mindennemű adást és vételt, szolid alapokra támaszkodva, közvetítsen. Nagyra becsült közönségünk ezen kívánágra teljes mértékben jogosult, amennyiben eddig minden eladás és vétel hónapokig, sokszor évekig tartó meddő kutatással járt, rengeteg költséggel volt összekötve, a megkívántató eredményt azonban soha sem érte el. — Ugy a vevő, valamint az eladó közönség körében igen nagy ismeretségen lévén, indíttatva éreztem magamat oly vállalat létesítésére, mely a nagyra becsült közönségnek a vétel és eladás oldali áldatlan körülményeitől megmenti. — Vállalom kizárólagos céljául a nagyérdemű közönségnek a vételi, valamint az eladási ügyletek körül eddig minden esetben felmerült hosszas, meddő kutatástól, valamint aránytalanul nagy költségtől való megóvását tűztem ki. Alapítottam oly vállalatot, melynek működési köre oda irányul, hogy egy a vevőket, valamint az eladni szándékozókat nyilvántartassam és az által — igen természetes — vállalomot közbenjárás segítségével minden eladás és vétel a legelővidebb idő alatt lebonyolítást nyer, megszabadulunk a nagy költségoktól s a hosszadalmas tapogatózás kellemetlenségeitől; ilyen uton egy a vevő, valamint az eladó félnek nyilvánlag csak előnyre válik. — Az Unió ügynökség és kereskedelmi vállalat külön a ezéla berendezett osztálya közreműködésével

mindennemű ingatlanok: földbirtok, ház erdő és egyéb telkek vételét és eladását igen mérsékelt díjazás ellenében közvetíti; törtnik pedig az előforduló adásvételi ügyletek lebonyolítása akként, hogy az eladni szándékozó birtokosok, valamint venni akarók rendszeresen nyilvántartott névsora minden érdeklődő pontosan körülírt óhajával kapcsolatosan előjegyeztetvén, igen rövid uton sikorilni fog két oly ur érintkezését lehetővé tennem, kiknek nálam bejegyzett óhjai teljesen meggyeznek.

Amennyiben vállalomot fonnobb elősorolt ingatlanok adásvételén kívül még **termények, gyümölcsök, valamint házi állatok adásvételét is közvetíti**; oly birtokosok, kik ingatlanaiikat maguknak megtartva, csak terményeiket vagy nevelt házi állataikat kívánják eladni, volen ugyancsak üzleti összeköttetésbe léphetnek; ezen esetekben is a legelőnyösebb díjazás ellenében bonyolítok le minden rám bízott ügyletet. **Földbirtokok, gyárak, malmok, bányák stb. bérbeadását is közvetitem.** — Ház- és földbirtokosok részére igen előnyös **amortizációs kölcsönöket** eszközök ki, valamint a már megterhelt birtokokon levő régi drága kölcsönök újabbi olcsó kölcsönökre való konvertálása iránt is biztos eredménynyel járok közbe. — A nagybecsült érdeklődők névsorát üzletek, gyárak, malmok stb. adásvételére nagy számba tartom nyilván. Olcsó pénzkölcsönöket szerzek mezőgazdasági gépek, vagy bármely egyéb tárgyak vételére elősegítéséhez.

A legjobb gyártmányu **mezőgazdasági gépeket** ajánlom megvételre; továbbá technikai cikkokban, gép-szrijakban és olajokban a legjobb nevű gyárosok készítményét; meglevő régi gépek kicserélését kieszaközölöm. — Készpénz-, valamint részletfizetés ellenében **pénzeszközöket, automobilo, motoros és egyszerű kerékpárok, varró és írógépek, butorok, hangszerek, fali képek, vadászfegyverek, valamint ékszorok beszerzését a legkellemesebb feltételek mellett közvetitem**; házi könyvtárak részletfizetésre törtnendő berendezését is elvállalom. — Bármiféle itt meg nem említett birtok, vagy kereskedők részére szilksóges árucikkok iránt megbízást elfogadok és a legelővidebb idő alatt nagyra becsült pártolóm minden kívánásának pontosan teszok ologot. — **Biztosítási ügyleteket:** élet, tűzkár, baleset, sával mindennemű biztosítás megkötését a biztosítandó fél érdekei feltélen megóvásával segítom elő. — **Biztosítások,** vagy az adás-vétel bármely ágazata körül felmerülhet peres ügyekhez vagy egyezkedésekhez jogi tanácsadóm közbenjöttét a lehetőségig eredménydus intézkedése biztosítása mellett elvállalom. — Bármily irányban törtnő kérdézőskö-désre szivesen szolgálók részletes felvilágosítással, mely teljesen díjtalanul törtnik.

Helyi ügynököket minden helységben alkalmazok.

Unio Ügynökség és Kereskedelmi Vállalat

Brassóban, Kapu-utca 16-ik szám.

Unio ügynökség és kereskedelmi vállalat!

Pártoljuk a magyart

s vegyünk csakis Magyarországon.

Egy nagy amerikai gyár tünkrajutása folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alatt felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat milyen lezállított áron potem 6 frt. 40 krért szállíthatom bárkinek és pedig.

- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst asztali kés valódi angol pengével
- 6 drb amerikai szabad. ezüst evővilla egy darabból
- 6 drb amerikai szabad. ezüst evőkanál
- 12 drb amerikai szabad. ezüst kávéskárál
- 1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítő kanál
- 1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál
- 6 darab angol „Viktoria” pohártálcá
- 1 darab romek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt. 40 krért ezen tárgyak ezélett 40 forintba kerültek
Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyét jót állást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapesten, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingoni pengéjű kés és 1 darab ezéletelő villa csak 4 kor. 50 allér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságnak csak 5 kor. 90 allér.

Egy valódi Roskopfóra kétevi jótállás mellett csak 5 korona.

Legfinomabb kivitelű igen egyszerű villanyvilágítású

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet csak 5 koronába kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalkalatt 1 hozzávaló pipaszár 1 célszerű dohány zacskó 1 gyufatartó 1 tajték szivarzopóka 1 szivartárcá 1 házi pipa szárral együltt 1 tajték szivarzopóka 1 szivarvágó 1 szivarhamutartó 10 db-vel összesen.

4 és fél kilo körülbelül 50 drb különböző illatu finom pipere szappan csak 5 kor.